

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα Δρ. 16. - Για το Εξωτερικό
φρ. 79. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κιάσκια της Πλατείας Συντάγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιδρόμου (Οφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού Υπόγειου Σιδηρόδρομου (Ομόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Εξάρχεια) στα βιβλιοπωλεία «Εστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (δόδος Σταδίου, αντίκρυ στη Βουλή).

Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΒΟΥΛΗ

και Δικαιοσύνη, κωμωδία με δσες πράξεις θέλετε, εθνική, εθνικότητα κωμωδία, που δεν παίζεται κι ούτε θα παιχτεί στα καλοκαιρικά θέατρα, μα που παίζεται μέσα στη Βουλή, στο μεγάλο και καμαρωμένο Έθνικό θέατρό μας, με την έκλογη της Τήνος και τον υπεράξιο αντιπρόσωπό της κ. Βιτάλη.

Η Έκλογη αυτή καταγγέλθηκε από τους δικαστικούς αντιπρόσωπους, δηλ. από το ίδιο το Κράτος, για έκλογη παράνομη, το αρμόδιο τμήμα της Βουλής που φιλοκοσμίζει τις εκλογές τη βρήκε παρανομώτατη, και η Έκλογη... επικυρώθηκε από τη Βουλή. Πάνε λοιπόν οι τρεις πρώτες πράξεις: ο κ. Βιτάλης γίνεται βουλευτής και το Ρωμαϊκό στέκεται ακούνητο στη θέση του. Προσέχτε, κύριοι! Συνέχεια της κωμωδίας, μέρος τέταρτο: η Δικαιοσύνη δε

νάβρω για να τη βασανίσω;... Θα κολαστώ κι ως τόχω στο λάιμό μου... Το μάθρο γαίμα να χυθεί μες την άβλη, μια μαβρη μπάρα, μάβρη!..».

Τα ματόφυλα του τώρα ανοιγοκλειούν αποσταμένα, λές και δοκιμάζουν να κρατήσουν μέσα τις δάκρυες σταλαματιές, μα τα ζαρώματα του προσώπου του ξεχειλίζουν μ' άφτίς.

Απομένει! συλλογισμένος έτσι πολλήν ώρα και φουρτουιάζει με το μεγάλο βόρισμα που πλάκωσε τη γενιά του: το ξεδοντιασμένο κατουσάγουνο άνεβοκατεβαίνει σαν ξεκλειδωμένο κι αφήνει καθε λίγο να πετούν κατάρες στον άγέρα και βόγκοι. Τα ξυλιασμένα χέρια του σπλώνουνταν πκνου και πάλι πέφτανε στα τριμένα γόνατά του άνημπορα και με κρότο. Κουνάει το ζαλισμένο κεφάλι δεξιά ζερβά για να φυλαχτεί από τα παρταλιασμένα φύλλα που στριφογυρίζει ο άνεμος και τ'α φυσάει στα μούτρα του: οι μεγάλες άσπρες τρίχες γλυστρούν τότες στο βαθουλωμένο λάιμό του και τότε ντύνουνε γύρο σαν καμιά κουλούρα.

Η νοτερή νυχτιχ περουνιάζει βαθιά το τομάρι του γέρου: το δεξί του χέρι τεντώνεται σ'α βασταριό και με λίγα παταβά σαλίματα ο άγριεμένος μυλωνάς κάμει για να σταθεί ξανά στα γέρικα πόδια του: από τ'όλοθο ραβδί που κρατάει ψηλώνει πιο

συγκινείται από την απόφαση της Βουλής μα της ζητάει την άδεια να πιάσει τον κ. Βιτάλη και νάν του ζητήσει λόγο για τις παρανομίες του. Μέρος Πέμπτο: η Βουλή ζητάει τη γνώμη της Έπιτροπής, αν πρέπει ο κανακάρης της να παραδοθεί ή όχι στον Εισαγγελέα. Μέρος Έχτο: η Έπιτροπή βρίσκει πως ο Εισαγγελέας έχει δίκιο. Μέρος Έβδομο: η Βουλή μελετάει τη γνώμη της Έπιτροπής και βρίσκει πως έχει άδικο ή Έπιτροπή, άδικο ο Εισαγγελέας και δίκιο... ή πλειονοψηφία, κ' έτσι ο κ. Βιτάλης που βγήκε νικητής από δυο μεγάλες δοκιμασίες, μένει ακούνητος στη θέση του φωνάζοντας «Ζήτω το Σύνταγμα!»

Γιατί μη θαροείτε, το Σύνταγμα μένει ακούνητο στη θέση του και θά μένει, όσο υπάρχουνε Βιτάληδες νάν το διαφεντεύουν τόσο τίμια και τόσο παληκαρίσια.

ΜΕΓΑΛΟ

λόγο είπε την περασμένη Τρίτη στη Βουλή ο κ. Παπαμιχαλόπουλος, που λέει πάντα, και μέσα στη Βουλή κι έξω απ' αυτήν, τ'α πιο παχιά λόγια.

— «Απέναντι τοιαύτης, είπε, οίκτρας καταστάσεως, οϊαν την περιγράφει ο κ. Πρωτοπαπαδάκης δεν θά έπολιτευόμην».

Ο κ. Πρωτοπαπαδάκης δεν είπε καμιά υπερβολή, ζουγραφίζοντας την κατάσταση, την έκλογική δά κατάσταση, με τάληθινά της χρώματα, που ή άλήθεια τ'α θέλει μαύρα και τέτλια τ'α δείχνει. Έπερβολή είπε μόνο ο κ. Παπαμιχαλόπουλος και γι' αυτό ή Βουλή γέλασε.

Τέτλια είναι ή κατάσταση κι όμως ο κ. Παπαμιχαλόπουλος πολιτεύεται χωρίς, φυσικά, να φροντίζει καθόλου νάν τη διορθώσει.

Ο ΣΚΟΥΖΕΣ

είπε στη Βουλή:

— Δεν έχω ξοδέψει ούτε μια δραχμή για την έκλογη μου!

Κι ο Μπουντούρης του άπάντησε:

— Σε πιστεύω πως δεν ξόδεψες μια δραχμή, γιατί ξόδεψες μόνο χιλιάδες!

Και ή Βουλή γέλασε κι ο κοσμάκης είπε, χερροκροτώντας την ειλικρίνεια του Μπουντούρη:

— Από τ'α δικά σου ξέρεις και κρίνεις και τ'α ζένα!

πάνου το κορμί του και τ'α λιανολίθαρα άρχινούνε να κατακυλάνε ξοπίσω του πάλε στα συρμένα του βήματα, σαν παίρνει το άνηφορικό μονοπάτι του μύλου του.

Πάνου από την καταχνιά της θάλασας το μισοφέγγαρο έχει βαρέσει και ή μαγεμένη θαμπεβολή του διάζεται στο χλωμόν ουράνο και τυλίγεται άχνη στα βουνοπλάγια

Κάπιο καθρέφτισμα πέφτει στην ψυχή του Μπογιάρια και στοχάζεται πως μια ξυτιλιά καλοσούνη ξέπεσε χαρούμενη μες την άνταριασμένη μοναξιά. Μα παραπέρα ή κοκκινοθαμένη πόρτα του μύλου που τη χτυπάει το φεγγαρόφωτο του φαίνεται σ'α ματομένη τρομαγμένος μακραίνει το χέρι του για να σηκώσει με το δάχτυλο το καταπήδι της θύρας και το τριζοβόλημα που κάμουν οι σκουριασμένοι ρεζίδες της ένώνεται με το σκούζιμο του άνεμου.

Μές το χαγιάτι άπλώνεται ή άντηλιχ από την άνοιγμένη θύρα της πλαγιανής κάμαρας που φωτίζεται και δυο ξανθόμαλα και παχουλά παιδάκια φαίνονται να σβαρνιούνται χάμου και να παίζουν: έχουν μαζώσει τη μέρα βαλανίδια απ' το λόγγο και τώρα φκιάνουνε μ' άφτά μαντριά και άλωνια.

Σάν ξεχωρίζουν το σώμα του γέρου, πετιούνται

Δηλ. εξ ιδίων τάλλότρια, για να μ'α νιώσουν και οι κκ. άπόγονοι.

«ΝΙΚΗ»

είπαμε, το βαφτίσανε το καινούριο άντιτορπιλικό, μα με το λόγο που το έβγαλε στα βαφτίσια ο κ. Κλέοντας Ραγκαμπές μπορεί να πει κανείς πως το καινούριο άντιτορπιλικό είναι άλλη μια καινούρια Νίκη της Καθαρεύουσας.

Ο λόγος του κ. Ραγκαμπές δημοσιεύτηκε σ' όλες τις φημερίδες και τ'α κόκκαλα των προγόνων τρίζανε από ένθουσιασμό που βρήθηκε ένας άξιος άπόγονός τους να στολίσει με τόσες «λαξευτές» λέξεις και φράσεις τη «Νίκη» μας.

Αν μπορούσαμε ν'έχαμε γνώμη και μεις σε τέτλια εθνικά ζητήματα, θά προτείναμε το δεύτερο άντιτορπιλικό μας να βαφτιστεί «Καθαρεύουσα»— άφου κι αυτή είναι μια εθνική μας δόξα.

ΜΑΣ

πεθανε πιά αυτή ή «Λαϊκή Τράπεζα» με τη ρεκλάμα της. Άρθρα, χρονογραφήματα, λόγοι, συστάσεις θερμές, χιλια δυο, έτσι ελά Πηχ, να πούμε, κι αν κ' έχει αρκετούς μήνες στη ζωή τίποτ' άλλο από ρεκλάμα δε μ'α έδειξε.

Βέβαια, χρειάζεται ή ρεκλάμα σε καθε τέτλια έπιχείρηση, μα όταν ή ρεκλάμα παραγίνεται σε αναγκάζει να κουμπώνεις το σακάκι σου και ν'άλλάζεις δρόμο.

Η «Λαϊκή Τράπεζα» πρέπει νάν τη νιώσει αυτή την άλήθεια και ν'άρχινήσει να δείχνει στον κόσμο και λίγη δουλιχ θετική.

ΑΥΤΟΧΤΟΝΙΕΣ

με το σωρό, καθε μέρα μια, και δυο που και που την ίδια μέρα. Και πολλές φορές για το τίποτα, για φύλλου πήδημα, για ψευτοφιλοτιμίες όχι και τόσο σοβαρές που να δικαιολογούνε μια τέτλια περιφρόνηση της ζωής, για λόγους τελοςπάντων που νάν τους καλοζετάσεις θάν τους βρεις στο βάθος άδικούς, σ'α Μιστριώτικο κεφάλι.

Έπιδημία λοιπό σωστή που τη χρωστάμε κι αυτή, σαν τόσες άλλες κοινωνικές έπιδημίες, στις φημερίδες μας. Α δε δημοσιεύανε τόσο πλατιές πε-

πάνου με χάχνα και παταβά τρέχουν και σφίγγουν με τ'α τρυφερά χεράκια τους τη γαλάζια του κόφαφονούλες γλυκόλαλες ακούγονται μέσα στο σπύτι.

«Τί καλούδια μ'α φέρνεις άπόψε, παπού;... Φρόνιμα καθήσαμε όλη τη μέρα... Δεν πήγαμε στη στέρνα κι ούτε τη μάννα μπόδισαμε απ' τη δουλιχ... τάλλα τάδερφούλια μας πλάγιασαν και κοιμούνται...».

— «Αφτός όμως με γρατσούνησε στο χέρι και μεβγαλε φουρτακίδα: τώρα τ'όχω δεμένο: έγω σαν φέμακα έκαμν, δεν ήθελα να του πάρω ένα τρανό βαλανίδι που το φώναζε τ'όγο...», προσπαίνεται συλλογισμένη ή πιο μικρή Ρηγούλα και τ'ασπρογαλάνα μάτια της φεγγαβολούνε μέσα στα γάργαρα δάκρυα. Ο Άργύρης κρεμάει κάτω το ξανθό του κεφάλι και πετάει πέρα τάχειλια σ'α χολιασμένους: με σταθραμμένα χέρια τραβιέται γλήγορα στη γωνιά μονάχος: «Δέ μούπες, μουρή, να μην το μαφτυρήσεις;... Τώρα να κ' έγώ!», λέει κι άρχινάει να σκούζει με πνιγμένα άναφιλητά.

Ο μυλωνάς σκαπιάζει έτσι πιο πολύ και μόνο ένα πικραμένο χαμόγελο τανάει λίγο τ'α ρικνά του χείλια: βγάζει απ' το ξεφτισμένο ζουνάρι του δυο γαλαχτερά καλαμπούκια και τ'α μοιράζει στα φτω-

ριγραφές τῆς κάθε αὐτοχτονίας, δὲ θὰ τραβοῦσαν τοὺς νευραστενικούς μὰ κί ἀλαφρόφραλους νέους πού τὸ θαρροῦνε δὰ καὶ γιὰ παληκαριά νὰ κόψουνε μὲ τὸ ξουράφι τὸ λαιμὸ τους ἢ νὰ φυτεύουν ἕνα βόλι στὸ κεφάλι τους, ἐνῶ ἀληθινὴ παληκαριά εἶναι νὰ μπορέσεις νὰ ζήσεις καὶ νὰ χτυπήσεις καθ' ἐμπόδιο πού μπροστά σου σηκώνεται.

Κάποιος ἔγραψε πὼς οἱ τέτιοι νέοι, μιά κ' ἔχουν ἀπόφαση νὰ σκοτωθεῖν, προτιμώτερο θάνατο νὰ πηγαίνανε στὴ Μακεδονία νὰ πολεμήσουν. Ἰδέα, βλέπετε, κί αὐτὴ, σὰ νάχει ἡ Μακεδονία ἀνάγκη ἀπὸ φοβιτσιάρηδες κί ὄχι ἀπὸ ἀληθινὰ παληκαρία.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Στοὺς Πειραιώτες ἔριξε σαίτες τσουχτερές,
Ἐπλήρωσε τὸν Ἄριστο τῆς τέχνης ἱεροφάντη,
Ἄλλὰ εἶσι πού μετάφρασε τὴν Κόλαση ὁ
[Ζουφρὸς
Θαρῶ πὼς ἦρθε κ' ἡ σιγμὴ νὰ περιελάει τὸ
[Δάντη
ΑΓΑΘΟΥΛΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ «ΝΟΥΜΑ»

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΥ

Ἀγαπητὴ Ταγκόπουλε,

Μ' ἐμπιστοσύνη στὴν καλὴ πίστη, πού χαρακτηρίζει τὸν «Νουμά» καὶ τοὺς συντάχτες του, σὲ παρακαλῶ νὰ δώσης, στὸ συνεργάτη σου, πούγραφε τὴν κριτικὴ γιὰ τὴν ἐσπερίδα Λότνερ, τίς ἀκόλουθες πληροφορίες, σχετικῆς μὲ τὸ παραμῦθι πού διάβασα κ' ἐγὼ ἐκείνη τὴ βραδεία, γιὰτὶ ὑποθέτω πὼς ἡ κακὴ μου ἀπαγγελία δὲν τόφερε ἀκέραιο ὡς ταῦτιά του. Ὑστερ' ἀπ' αὐτὰ καὶ ὁ συνεργάτης σου κ' οἱ ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά» μποροῦν νάχουν ὅποια ἰδέα θέλουν. Φτάνει μόνον νὰ εἶναι καλὰ πληροφορημένοι.

Καί, πρῶτα-πρῶτα, δὲν εἶχα κανένα σκοπὸ νὰ κάμω μιὰ βαριατοιόνα ἀπάνω στὸν αἰῶνιο μῦθο τοῦ Φάουστ. Θὰ ἦταν πολὺ παιδικακίτικη τέτοια ἀπόπειρα. Ὁ γέρος ὁ φιλόσοφος στὸ παραμῦθι μου, ἀ-

χὰ κί ἀνήξερα ἀγγόνια του. Θέλει νὰ πεῖ. Καταραμένο νάσαι τὸ σπάρσιμο τοῦ σὰς ἐσπρωξες στὸν κόσμο!.. Νὰ μὴν ἀργήσει ὁ βλογημένος ἥλιος νὰ φέρει τὸ θέρο!.. Ἐγὼ δὲ δωρῶ νὰ πάρω γιὰ σὰς τὸ δρεπάνι... Ὁ Θεὸς νὰ κολάσει τὴν ξεμυαλισμένη τὴ μάνα σας!..». Μιλιά ὅμως δὲν τοῦ φέβγει ἀπὸ τὸ στόμα καὶ φαρμακωμένος κινεῖ γιὰ τάνωγι, βροντώντας τὸ στραβότου ζῦλο πάνου στὰ σκαλίδια.

Τὰ δύο ἀδερφοῦλια φιλοῦνται πάλι κί ἀγκαλιζόμενα καὶ χαρούμενα κουτίζουνε μέσα στὴν ἀναμένη τὴ γάστρα πού ἡ μάνα κάθετα κί ράβει τὴν ξεσκισμένη τῆς ποδιά.

Γ'.

Ἐνα λερωμένο λαδοκάντηλο εἶναι κρεμασμένο στὸν ἀνάγκωνα καὶ φωτᾷε θάμπὰ καὶ τρέμουλα. Ὁ ἀφέντης τοῦ νερόμυλου φαντᾷε κουβαριασμένος πάνου στὸ πλατὺ καὶ στρωμένο μιντέρι. Ἀλλαζοπρόσωπος καὶ μὲ τὰ χιονισμένα μαλλιά του τὸν ἀνήφορο, καρφώνει τὴ θολωμένη ματιά στὸ φαγωμένο σκουφο τοῦ πού εἶναι πεταγμένος μπροστά του κ' ὕστερα τὴν πάει ἀργὰ κί ἀργὰ ἀπὸ τὸν ἕναν τοῖχο στὸν ἄλλο, ἀκολουθώντας τοὺς ἡσικούς πού φέβγουν

φιλόσοφος πού εἶδε τὸ θαῦμα, δὲν εἶναι καθόλου τὸ ποιητικὸ κέντρο, ὡτε ὁ καθαυτὸ ἥρωας τοῦ παραμυθιοῦ. Τὸ παραμῦθι ἔχει τίτλο: «Ἡ Πολιτεία τῆς Πανσελήνου» καὶ θέλει νὰ δώση τὸ πλάσμα μιανῆς πολιτείας (civitas) σιωπηλῆς κάτω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ γεμάτου φεγγαριοῦ, per amica silentii luna, μιανῆς πολιτείας πού μέσα σ' αὐτὴν τὸ κίνημα κί ὁ ρυθμὸς γίνονται μιὰ ἔκφραση τῶν ψυχῶν, τελειότερη κί εὐγενικώτερη ἀπ' τὸν λόγο. Τῆς ἀπολιτείας αὐτῆς θεατῆς καὶ δημιουργὸς εἶναι ὁ γέρος φιλόσοφος καὶ μέσα σ' αὐτὴν ἔρχεται νὰ πεθάνη. Βλέπει τὴν «πολιτεία» του καὶ ζῆ φανταστικὰ μέσα σ' αὐτὴν, ὅπως θὰ ζοῦσε ὁ Πλάτωνας στὴ δίκη του κί ὁ Καμπανένας μέσα στὴν «Πολιτεία τοῦ Ἥλιου». Ἡ ζωὴ κί ὁ θάνατός του δὲν ἔχουνε καμμιά ἰδιαιτέρη σημασία. Ἄν μοιάζει μὲ τὸν αἰῶνιο Φάουστ τῆς παράδοσης, ὄχι τὸν γκαϊτικό, μοιάζει γιὰτὶ εἶναι γέρος καὶ φιλόσοφος. Καὶ εἶναι γέρος κί φιλόσοφος, γιὰτὶ τὴν ὄπτασία μιᾶς «πολιτείας» δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὴν ἰδῆ ἄνας λεβέντης πού θὰ χόρευε μὲ τίς λυγερές ὅπως θέλει ὁ συνεργάτης σου.

Τώρα ἂν, μεταφράζοντας τὰ «Νορβηγικὰ Παραμῦθια» (γρ. «Νορβηγικὰ Ποιήματα»), μοῦ ἦρθε ἰδέα νὰ τὰ μιμηθῶ καὶ νὰ γράψω κ' ἐγὼ ἑλληνικὰ παραμῦθια, μοῦ φτάνει νὰ σημειώσω γι' ἀπολογία μου πὼς πολὺ πρὶν νὰ μεταφράσω τὰ τελευταῖα, ἔχω γράψει μιὰ ἀλάκαρη σειρά παραμυθίων. Πᾶνε τώρα δέκα χρόνια, πού πολλὰ ἀπ' αὐτὰ μετάφρασε ὁ σοφὸς συνεργάτης τοῦ «Νουμά» Κάρλος Δίτερικ στὰ γερμανικὰ καὶ πού ὁ φημισμένος φίλος μου, ὁ ποιητῆς Παλαμάς, τοὺς ἔκαμε τὴν τιμὴ μὲ κολακευτικὰ λόγια νὰ τ'αναφέρῃ σὲ μιὰ μελέτη του.

Στὴ σειρά τῶν παραμυθίων αὐτῶν ἀνήκει κ' ἡ «Πολιτεία τῆς Πανσελήνου», πού κακοδιαβάστηκε, κακοακούστηκε καὶ κακοτύχησε στὴν φιλολογικὴ ἐσπερίδα πού κρίνει ὁ συνεργάτης σου.

Μὲ ὑπόληψη καὶ ἀγάπη
ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

LE MONDE HELLÉNIQUE

Journal français bi-hebdomadaire

Directeur : S. Pappas

Bureaux 2 rue des Philhellènes

κ' ἔρχονται μὲ τὴν ἀνεμισμένη φλόγα τοῦ καντηλιοῦ.

Τὸ μυαλό του τρικυμίζεται στὸ μεγάλο κρῖμα πού ἔχει βουρκώσει τὸ αἷμα τῆς γενιᾶς του καὶ κουναεῖ τὸ γέρικο κεφάλι του μ' ἕνα φοβερὸ καημὸ. Θαρρεῖ πὼς κάθεται πάνου σὲ καρρὰ πυρωμένα καὶ τὰ μηλίγκια χτυποῦν νὰ σπᾶσουν μπουμπουσιασμένα καὶ νὰ σκορπίσει τὸ μυαλό του. Μιὰ μεγάλη καμπάνα νοιώθει πὼς σημαίνει μέσα στὸ κοκκαλό του ὄλο καὶ πιὸ βαρεῖα καὶ τὸν κάμει νὰ πεταχτεῖ ὀρθὸς στὰ πόδια του. Τριγυρίζει ἀπὸ γωνιά σὲ γωνιά σὰ νὰ μὴν τὸν χωράει ὁ τόπος καὶ κρατιέται σὰν κανένας στραβὸς ἀπὸ τίς ἀσυγκόλητες πέτρες τῶν τοίχων.

Τὰ πισωκέρατα γίδια βελάζουνε μὲ τὸν ἔνεμο μαντριασμένα κάτω κατὰ τὴ σμίξη κί ἀφτὸς κάποτε κί ἄλλοτε βάζει τὰπτί του γιὰ νὰφουγραστεῖ τὸ παραπονέμένο σκούζιμο.

Σὰ νὰ θέλει νὰ ξεχαστεῖ μὲς τὴν ἔγρια φουρτούνα του, στέκεται μπροστά σὲ κάθε χαραμάδα τῶν τοίχων καὶ φυσᾷε μέσα σ' ἀφτὶς μὲ τὸ στόμα του τίς τολούπες τοῦ καπνοῦ πού μπουκάνει, μὰ ὁ ἀγέρας τὸν γυρνᾷε οὐδὲ τότες πίσω καὶ τὸν χτυπάει ἀνακατωμένο κατὰμουτρα.

ΟΙ ΕΛΙΕΣ

Στὸν κύριο Α Πάλλη.

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΘΥΜΙΟΣ—ὀπλοκόκος γέροντας.
ΚΑΤΕΡΙΝΑ.—γυναῖκα του.
ΔΙΑΜΑΝΤΩ—θυγατέρα τους.
ΜΗΤΡΟΣ—γειτόνάς τους.

Ἡ οἰκὴ στὸν ἀλόγουρο ἐνὸς χωριάτικου οἰκιοῦ.

ΘΥΜΙΟΣ—(Φορτωμένος ἕνα πελώριο δεμάτι ζύλα) Ὁ Θεὸς νὰ φυλάη! Τί μπόρα εἶταν ἐκείνη ὅσο νάρθω ἀπὸ τὸ ῥιζοβούνι ὡς ἐδῶ; Θαρροῦσε πού πήγαινε νὰ σπᾶση ὁ οὐρανός, καὶ τὰ σύνεφα νὰ κατακυλήσουν στὴ γῆς. Ὀὐρ! Μὰ τέλος πάντων! Νὰ πού μπόρεσα καὶ ἦρθαι φτάνει τώρα ἡ κυρὰ συμβία μου νάχη νὰ τοιμπήσω κατιτίς. Καὶ σῶχω μιὰ πείνα, διαβολεμένη! Π' ἀνάθεμα τῆ γιὰ πείνα, ἀλήθεια! Ὀὐτε ἀπὸ βροχὴ, οὔτε ἀπὸ θύελλα χαμπαρίζει. Ἄς ἰδοῦμε ὅμως τί λέει κ' ἡ κυρὰ Κατερίτσα (Σταματάει μπροστά στὸ σπιτί του, ἀφίνει τὸ δεμάτι, χτυπάει δυὸ τρεῖς φορές, περιμένει κομάτι, καὶ ξαναχτυπάει) Βρε σεις δὲν ἀκούτε; (Χτυπάει δυνατὰ) Ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ χωριὸ ὄλοι κοιμούνται, χωρὶς νὰ λογαριάζουν πὼς ὁ Θύμιος εἶναι βρεγμένος σὰν πάπια καὶ πκ' νὰ λιγοθυμήσῃ ἀπὸ τὴν πείνα (Χτυπάει δυνατώτερα) Ἐ! Κατερίνα, δὲν ἀκούς;

ΔΙΑΜΑΝΤΩ — (ἀνοίγοντας τὴν πόρτα) Μπα Χριστὸς καὶ Παναγιά! Καλὴ πατέρα, βάλθηκες νὰ σπᾶσης τὴν πόρτα σήμερα;

ΘΥΜΙΟΣ— Ἰδὲς ἐκεῖ ἀδιαντροπία, ἀλήθεια! Δὲ φτάνει πού περιμένω μιὰ ὥρα καὶ πάγωσα βρεγμένος, μόνον ἔχουμε καὶ παρατήρησες. Δὲ μοῦ λὲς, πού εἶναι ἡ μητέρα σου;

ΔΙΑΜΑΝΤΩ — Τὴ φωνάζε μιὰ γειτόνισσα καὶ πήγε νὰ τὴ βοηθήσῃ νὰ ξεματίσουν τὰ κουβάρια.

ΘΥΜΙΟΣ — Ἀνάθεμά σας καὶ σὰς καὶ τὰ κουβάρια σας. Τρέχα γλήγορα νὰ τὴ φωνάζῃς (Ἡ Διαμάντω φεύγει) Ὅριστε μάτια μου δουλειές! Ἐσὺ νὰ φορᾶς στὴ δουλειά, νὰ σὲ περωναίξῃ ἡ βροχὴ ὡς τὸ κοκκαλό, νὰ σὲ ξεματίξῃ ἡ πείνα, καὶ ἡ γυναῖκα σου νὰ ξεματίξῃ τὰ κουβάρια τῆς γειτόνισσας. Ὑψιστε Θεέ, πὼς μὰς δίνεις ὑπομονὴ ἑμᾶς τοὺς ἄντρες! Καὶ νάσαι αὐτὸ μόνον, καλὰ, τώρα πού θὰ τῆς πῆ

«Τί νάθελε στὰ ψηλά βουνὰ ἡ πανούκλα;... Νὰ μὰς φέρει τὸ μόλυμα;... — Ἀναθεματισμένος! ἀναθεματισμένος!» γανάξει κάθε λίγο καὶ σβαρνιέται πιὸ γλήγορα παραπέρα.

Ἡ λαχταρα γιὰ τὴ γενιά του τὸν ἀφανίζει ἀπὸ τὴ ζωὴ κ' ἕνας κοντὸς καμπισίος σηκώνεται ἀπὸ ἕνα φανταστικὸ πηγάδι ὀμπρὸς του καὶ ξεμῶνει τὰ ροζωμένα χέρια του γιὰ νὰ μπήξῃ τὰ νύχια μὲς τὸ μαφρεϊδερό κούφαλό του. Σὲ κάθε βῆμα πού κάμει τοῦ πιάνεται ἡ ἀνάσα κ' ἕνας κρύος ἴδρος τοῦ κόβεται σφόδρωμένο γλέφαρο του καὶ ἡ ματιά του ἀγωνίζεται νὰ στυλωθεῖ κάπου, σὰ νὰ φοβερίζει ἀπειπισμένα κάποιον ἄθροωπο πού δουλεύει γιὰ νὰ σκάψῃ τὰ θεμέλια τοῦ σπιτιοῦ του καὶ νὰ τὸν πλακώσει παραχωμένο μὲς σ' ἀφτὰ. Ἐχει λησμονήσει πού βρίσκεται τώρα κί ὅταν φτάνει μπροστά στὸν ὄλο-στρόγγυλο φεγγίτη ἀκούει ἀπὸ μακριὰ σὰν καμπιασμένος τὴ βαρδαρομαννα τοῦ μύλου του καὶ ξεφνιαζέται τόσο πού γιὰ πολλὴν ὥρα μένει ἀσάλεφτος καὶ πετρωμένος.

Τὸ μελιχρὸ δειλινὸ δὲ λέει νὰ σβύσει ἀπὸ τὴ θύμησή του καὶ ἡ ἀστόμητη γυναῖκα τοῦ κάμπου τοῦ φαίνεται νὰ γαργαλιέται ὀλοένα καὶ νὰ πέφτει λιγωμένη στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ συντοπίτη τῆς, ἔπειτα τὰ